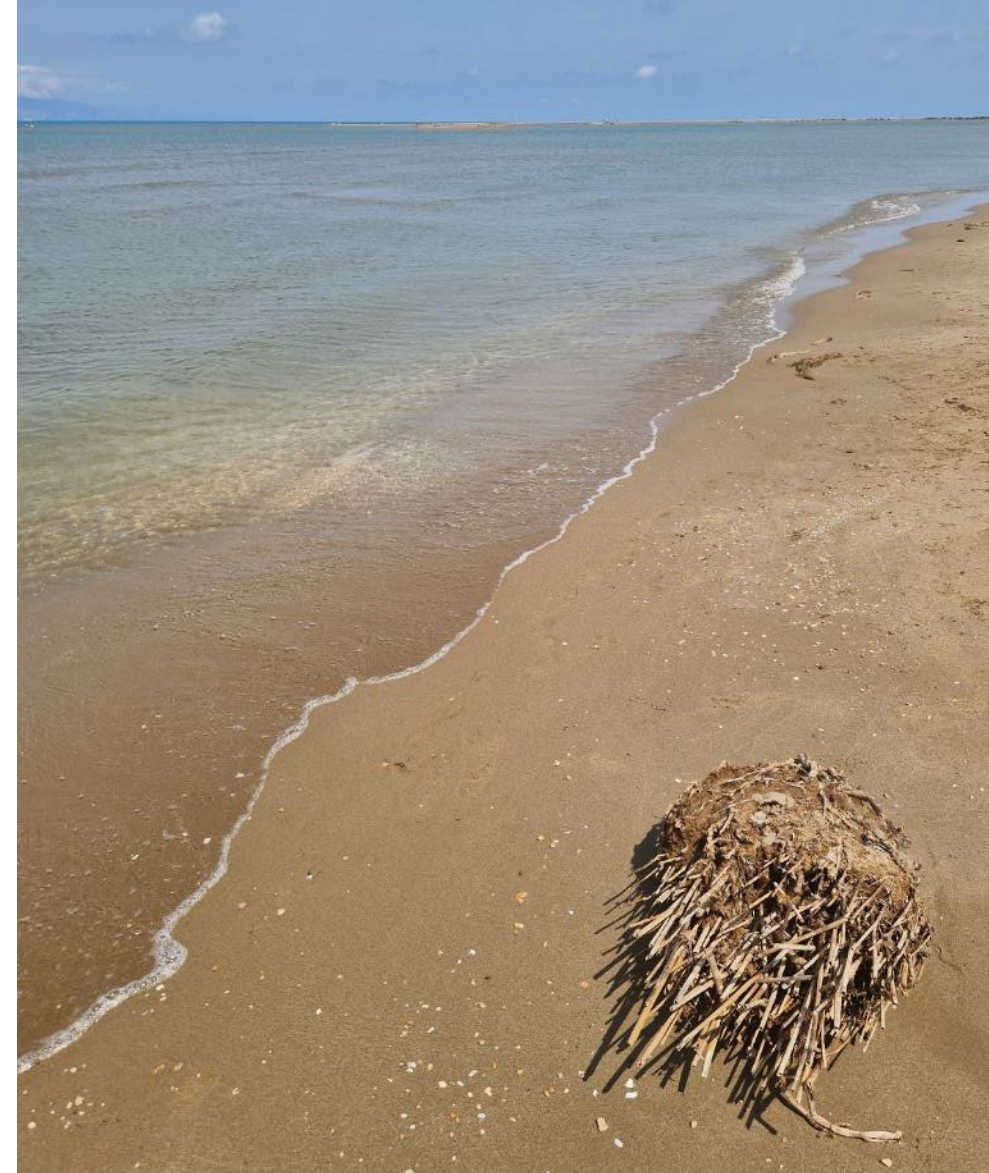

Grup de treball del protocol de neteja de platges del litoral català

1a sessió del grup de treball

20 de març de 2026

Generalitat
de Catalunya

El Govern de
Tot Hom

1

**Objectius i composició
del grup de treball**

Objectius del grup de treball

- **Acordar un protocol de neteja de platges del litoral català que permeti afrontar, de manera unificada a tot el territori, els reptes de gestió d'aquests ecosistemes naturals**
- **Recollir les necessitats i demandes de les diverses administracions implicades en la gestió de les platges**

Composició

Generalitat de Catalunya	Ens supramunicipals	Ajuntaments
<ul style="list-style-type: none"> • DTER – DG de Polítiques Ambientals i Medi Natural • ACA • ARC • Parcs Naturals: Aiguamolls de l'Empordà - Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter - Delta de l'Ebre • Consorci del Delta del Llobregat • DTER – DG de Polítiques del litoral • DARP – SG de Política Marítima	<ul style="list-style-type: none"> • Diputació de Girona • Diputació de Barcelona • Diputació de Tarragona • AMB – Servei de Platges • AMB – Oficina de Gestió Ambiental	<ul style="list-style-type: none"> • Aj. Colera • Aj. Sant Pere Pescador • Aj. l'Escala • Aj. Torroella de Montgrí • Aj. Pals • Aj. Palafrugell • Aj. Vilanova i la Geltrú • Aj. Cubelles • Aj. l'Ametlla de Mar • Aj. Deltebre

2

**Context del nou protocol:
ambients psammòfils, funcions de
les platges, reptes de gestió i
iniciatives existents**

Ambients psammòfils

Normativa de biodiversitat relacionada

- Catàleg de fauna amenaçada (Decret 172/2022)
- Catàleg de flora amenaçada (Decret 172/2008)
- DL 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals
- Directiva hàbitats i aus
- Llei 42/2007 de patrimoni i biodiversitat

Ambients psammòfils

Espècies amenaçades

- 21+1 espècies de flora amenaçada (5 EN + 17 VU)
- 9 espècies de fauna invertebrada amenaçada (2 EN + 7 VU)
- 11 espècies de fauna vertebrada amenaçada (2 EN + 9 VU)

Ambients psammòfils

Catàleg de flora amenaçada (Decret 172/2008)

Espècies d'ambients dunars (n=14)

- *Achillea marítima*
- *Centaurea seridis*
- *Cistus halimifolius* L. [*Halimium halimifolium*]
- *Echium arenarium*
- *Juniperus turbinata*
- *Limoniastrum monopetalum*
- *Limonium gibertii*
- *Maresia nana*
- *Orobanche foetida*
- *Phleum arenarium*
- *Polygonum robertii*
- *Reseda hookeri*
- *Silene ramosissima*
- *Stachys marítima*

Ambients interdunars, salicornians i vores d'aiguamolls (n=7+1)

- *Limonium auriculae-ursifolium*
- *Limonium bellidifolium*
- *Limonium densissimum*
- *Limonium girardianum*
- *Limonium vigoii*
- *Myriolimon ferulaceum*
- *Tetraena alba*
- *Juniperus turbinata* (secundària)
- *Ramalina lusitanica* (secundària)

Ambients psammòfils

Catàleg de fauna amenaçada (Decret 172/2022)

Espècies de fauna vertebrada (n=12)

- Sargantana cendrosa (*Psammodromus edwardsianus*)
- Sargantana cua-roja (*Acanthodactylus erythrurus*)
- Tortuga careta (*Caretta caretta*)
- Gavina corsa (*Ichthyaetus audouinii*)
- Gavina capblanca (*Chroicocephalus genei*)
- Xatrac becllarg (*Thalasseus sandvicensis*)
- Xatrac menut (*Sternula albifrons*)
- Fumarell negre (*Chlidonias niger*)
- Xatrac comú (*Sterna hirundo*)
- Corb marí emplomallat (*Gulosus aristotelis desmarestii*)
- Corriol camanegre (*Anarhynchus alexandrinus*)
- Perdiu de mar (*Glareola pratincola*)

Ambients psammòfils

Catàleg de fauna amenaçada (Decret 172/2022)

Espècies de fauna invertebrada

- *Trochoidea trochoides*
- *Iberodorcadion suturale*
- *Pimelia interjecta*
- *Stenostoma rostratum*
- *Scarabeus semipunctatus*
- *Calicnemis latreillei*
- *Polytoxus siculus*
- *Heteracris littoralis*
- *Pseudomogoplistes squamiger*

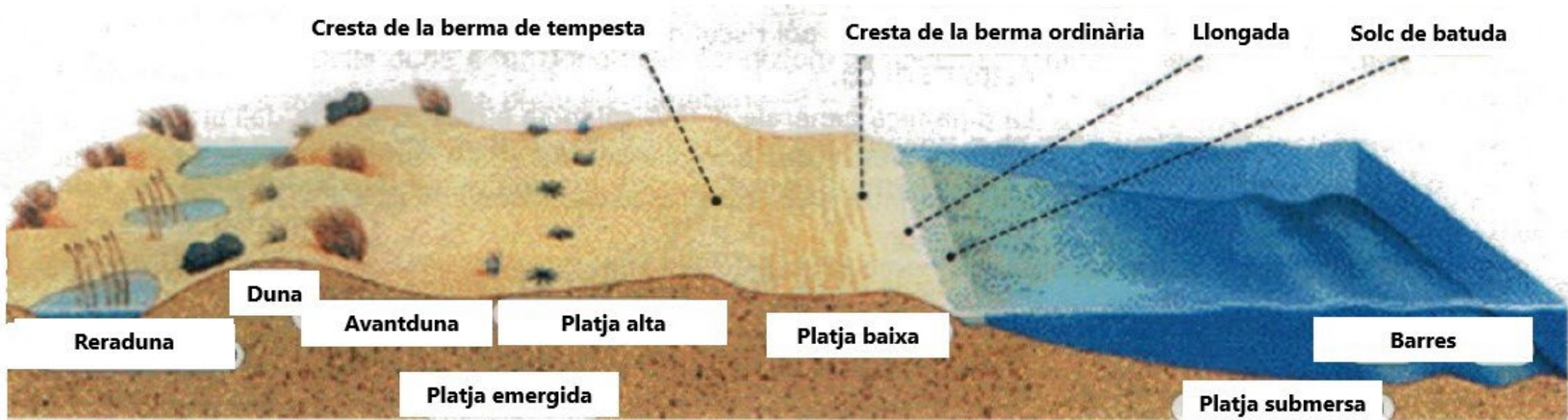

La gran majoria viuen en dunes litorals poc alterades

L'estructura de la platja

La disposició de la sorra

El mar, la terra, els rius, el vent i els éssers vius són agents que intervenen en la formació de les platges. Les actuacions que interfereixin sobre qualsevol d'aquests agents, canvia la dinàmica transformant la platja.

L'estructura de la platja

La disposició dels elements i les formes de la sorra

Concepte de platja neta

Com triar què retirar?

Els plàstics i altres restes antròpiques són brutícia.

Les restes vegetals no ho són i tenen funcions importants, ja que ajuden a establir la sorra i ofereixen aliment i refugi a molts éssers vius.

La intervenció intensiva

Com netejar la platja?

La neteja mecànica desestructura la platja, elimina les restes vegetals que ajuden a retenir la sorra i destrueix la vegetació i els nius de la fauna.

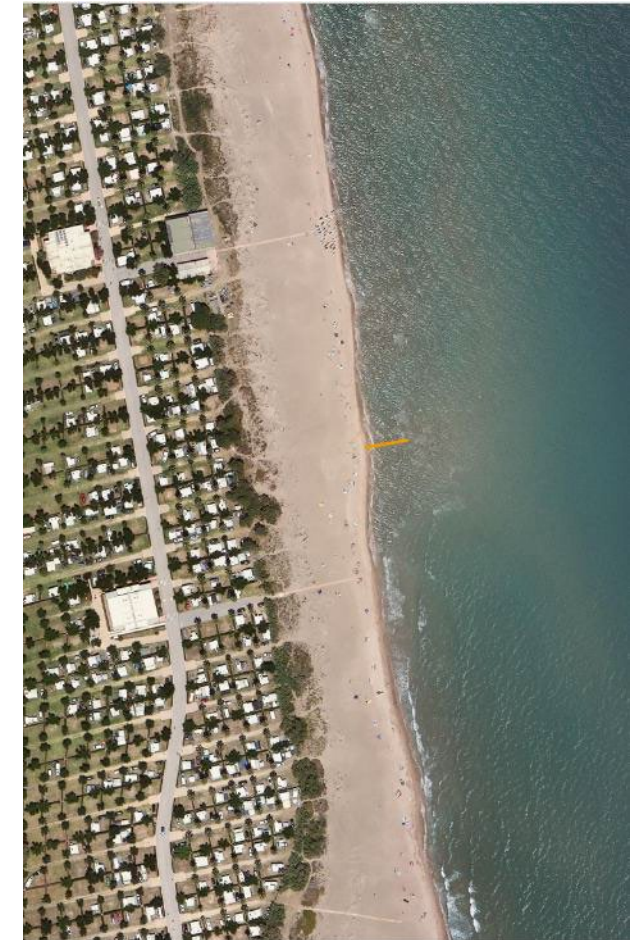
Per això **cal tendir cap a neteges manuals.**

La intervenció intensiva

Perdre bous i esquelles

La regressió de la sorra amenaça tot allò situat darrera la platja.

(a la imatge la Platja del Cortal de la Devesa, amb neteja mecànica, el 1986 i el 2024. Regressió de 25 m de platja de mitjana)

Preservar la resiliència

La platja funciona sola

Conservar la biodiversitat i la dinàmica natural de la sorra ajuda a preservar les platges davant dels temporals, cada cop més freqüents fruit del canvi climàtic.

El **principal repte** és trobar el punt d'equilibri entre l'ús humà i el manteniment de les funcions naturals, per gaudir dels beneficis ecosistèmics.

Mesures de conservació implementades

En algunes de les platges ja s'han dut a terme tasques de conservació i restauració i s'hi regulen els usos i accessos a fi de preservar les espècies de fauna i flora i les dinàmiques dels sistemes dunars.

- **Pal i corda**, abalisaments per protegir els sistema dunar procurant incloure-hi part de la platja alta, no només la vegetació dunar
- **Senyalització sobre les restriccions d'ús** i les bones pràctiques.
- **Sensibilització** amb plafons informatius, educadors ambientals sobre el terreny i missatges a les xarxes socials.
- **Abalisaments temporals per protegir àmbits de nidificació** de la fauna salvatge autòctona protegida, en especial amenaçada (corriol camanegre, tortuga careta, etc.).

L'adaptació del servei de neteja de la platja per conservar l'estabilitat del sistema dunar i les morfologies de la platja **és de les mesures més efectives**. En són exemples els protocols acordats amb ajuntaments en ENP i en altres platges del litoral.

Iniciatives existents

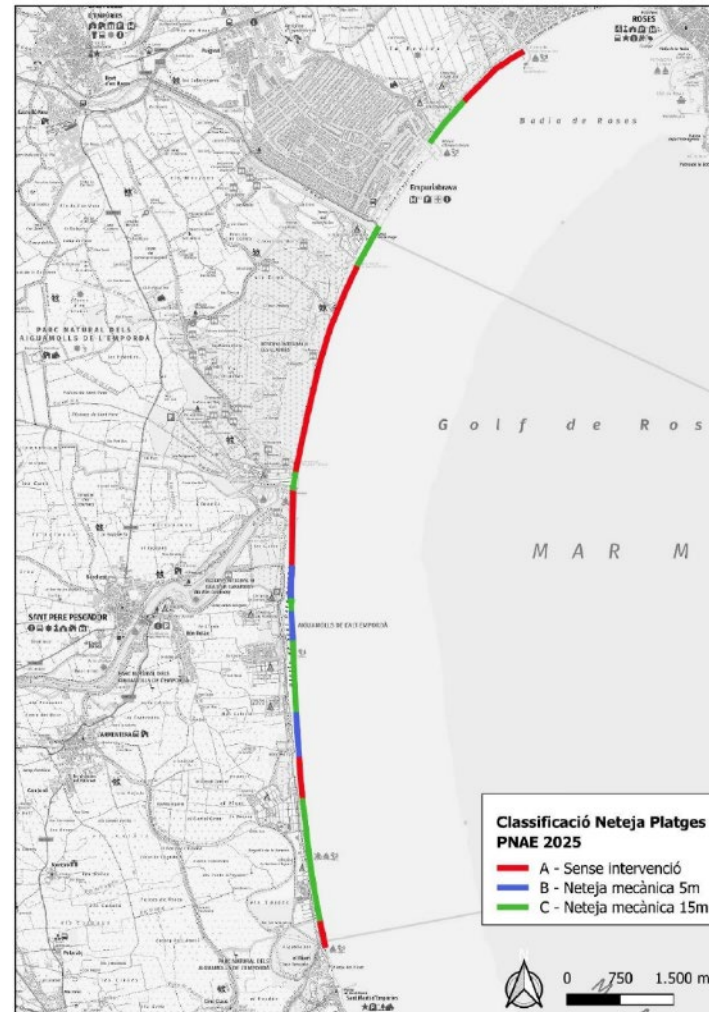
Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà

Protocol de neteja de platges acordat en el marc de la Comissió Litoral del PNAE (anys 2024-25)

Comissió integrada per DGs, PNAE, ajuntaments i càmpings de la zona

Litoral sectoritzat:

- Sectors sense intervenció
- Sectors amb intervenció limitada durant la temporada de platja. Neteja mecànica possible amb limitacions de la franja permesa (5 o 15 m)

Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter

- Programa de recuperació dels sistemes dunars
- LIFE Pletera: diverses accions de restauració del sistema dunar
- Protocol de neteja de les platges
- Condicions autorització ocupació serveis de temporada
- Programa de conservació de les dunes

El cas de les platges del Baix Ter

Recuperació dunar

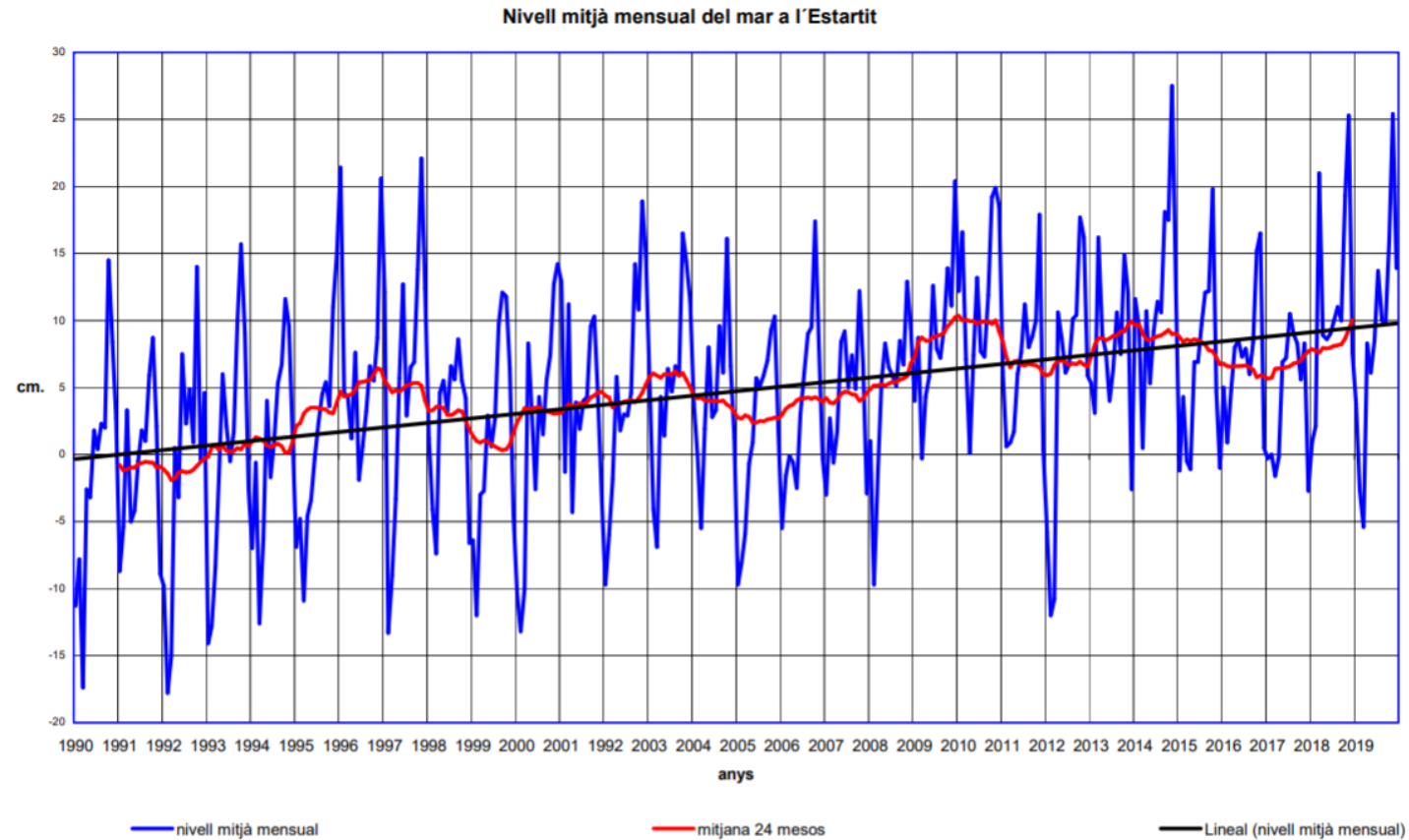
El cas de les platges del Baix Ter

Impactes

El cas de les platges del Baix Ter

Impactes

El cas de les platges del Baix Ter

Abalisament

El cas de les platges del Baix Ter

Abalisament

El cas de les platges del Baix Ter

Abalisament

El cas de les platges del Baix Ter

Nius i polls

El cas de les platges del Baix Ter

Life Pletera

ACCIÓ A.3: Preparació de la revegetació

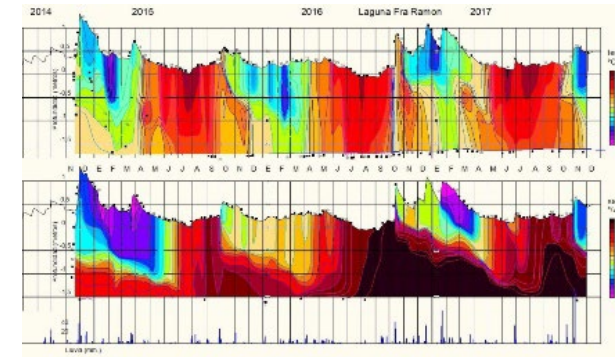
ACCIÓ C.4: Restauració del sistema dunar

ACCIÓ C.5: Itineraris i ordenació d'accessos

ACCIÓ D.3: Seguiment de nivells i salinitat

ACCIÓ D.5: Seguiment de la població de fartet

ACCIÓ F.1: Seguiment *post-Life*

El cas de les platges del Baix Ter

Resultats

El cas de les platges del Baix Ter

Resultats

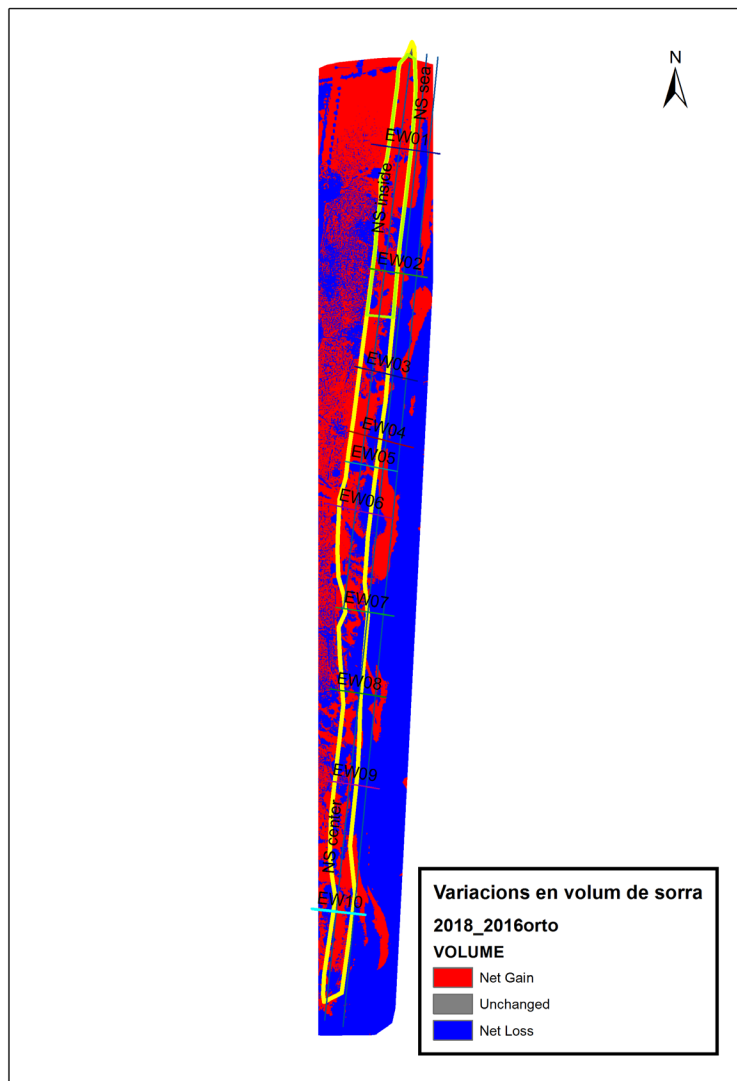

2011

2018

Creixement en alçada i volum:

Zona Nord (15875,78 m ²)			
Año	Volumen	Altura media	Incremento
2016	15.818	0,9966	
2017	17.749	1,1180	0,1216
2018	42.237	2,6605	1,5425
Área Total (59571,31 m ²)			
Año	Volumen	Altura media	Incremento
2016	94.403	1,5847	
2017	97.185	1,6314	0,0467
2018	161.893	2,7176	1,0862

Año	Área 2D	Área 3D	Volumen	H
2010	57.762	59.487	70.808	1,226
2016	59.465	63.369	94.403	1,588
2017	59.449	62.819	97.185	1,635
2018	59.112	60.558	161.893	2,739

Tabla 1. Resultados de los diferentes vuelos realizados en la Pletera.

El cas de les platges del Baix Ter

Protocol de neteja de platges: condicions d'autorització dels serveis de temporada

El cas de les platges del Baix Ter

Projecte de Recuperació i protecció de dunes a l'Empordà

El cas de les platges del Baix Ter

Fenòmens de canvi:
temporal Glòria

3

**Proposta preliminar de nou
protocol de neteja de platges:
criteris tècnics**

Objectius del nou protocol

- Donar resposta a la demanda de fer compatible l'ús lúdic de les platges, i les neteges que hi van associades, amb la conservació de la biodiversitat pròpia dels ambients psammòfils
- Recuperar les dinàmiques litorals que afavoreixen la seva resiliència davant les pertorbacions
- Recollir les condicions i criteris que cal aplicar en l'execució dels treballs de neteja de les platges

Una visió compartida del concepte “platja neta”

- Una platja neta és aquella lliure de residus d’origen antròpic tant els de naturalesa inorgànica (burilles, plàstics, vidres, hams de pesca, xeringues, preservatius, etc.) com els orgànics (restes de menjar).
- En el cas de les platges naturals o naturalitzades, la platja neta manté restes vegetals o orgàniques d’origen natural, pròpies dels sistemes litorals, marins i fluvials, i les irregularitats de la sorra.
- De fet, aquestes característiques de les platges naturals són el seu tret diferencial que les fan atractives respecte platges més urbanes o urbanitzades.

Tipologies de neteges de platges

NETEJA MANUAL

Recollida a mà de residus, entesos aquests com les restes inorgàniques i orgàniques d'origen antròpic, presents a platja, al sistema dunar i reredunar, així com el buidatge de les papereres de l'àmbit de platja.

NETEJA MECÀNICA

Recollida de residus mitjançant maquinària, principalment garbelladores, que separen les restes, sovint tant les orgàniques com les inorgàniques, de la sorra i les retiren del medi.

Neteges proposades segons tipologies de platges

NETEJA MANUAL

Prioritària en totes les tipologies de platges:

- platges de protecció especial
- platges naturals
- platges seminaturals
- platges urbanes

NETEJA MECÀNICA

- En general només en les platges catalogades com a **urbanes**
- Només en aquells àmbits on sigui compatible amb la biodiversitat present i amb les dinàmiques dels ambients psammòfils i litorals
- Només quan no sigui viable la neteja manual per causa justificada, degut a l'ús intensiu de la platja o per l'extensió i/o l'elevada presència de residus inorgànics d'origen antròpic

Neteges MANUALS. **Condicionants generals**

Àmbit d'actuació. A la zona de platja baixa en temporada de bany i en altres indrets puntualment, en funció de les necessitats, i també puntualment la resta de l'any.

Periodicitat i calendari. Només amb la periodicitat que l'ús de la platja i la presència de residus ho determini, i sempre de manera compatible amb la biodiversitat present en l'àmbit.

És de preveure que, atès l'increment d'usos, es dugui a terme més intensivament a partir de la temporada de bany (maig-setembre)

Horari. Preferiblement en aquells horaris en què la neteja sigui compatible amb la biodiversitat que acull, assegurant no interferir amb la fauna que hi nia, s'hi alimenta o hi reposa.

Preferiblement, sempre que sigui possible, s'evitarà a les hores crepusculars, és a dir, les primeres i darreres hores del dia, i en cap cas es durà a terme abans de la sortida del sol i després de la posta.

Gestió de les restes. Després de la recollida, les restes es gestionaran adequadament, en funció de la seva naturalesa.

Neteges MANUALS. Condicionants específics

Àmbits acordonats per a la protecció de fauna i flora. S'evitarà la neteja manual en aquests àmbits. Si fos necessària la neteja dins els tancats es requerirà sempre d'una autorització i formació específiques.

Ús de vehicles de suport. Evitar-ne l'ús per evitar impactes sobre la fauna, la flora i els ambients psammòfils. Limitació aplicable per a la resta de serveis de manteniment i per als vehicles vinculats a les guinguetes i altres serveis de temporada, i els serveis de socorrisme i vigilància (excepte situacions d'emergència justificades).

Papereres. Situar-les fora de l'ambient psammòfil, a les zones de passejos marítims i entorns urbans i accessos a la platja. Hauran de ser hermètiques i perfectament tancades. Ben especificades als plans d'usos de platges.

Restes orgàniques d'origen natural. En cap cas es retiraran atesa la seva funció estructural i funcional en els sistemes psammòfils. En cas d'episodis d'avingudes i aportacions massives de restes orgàniques de petites dimensions (tant vegetals com de petits animals), o de grans dimensions, es podrà sol·licitar una autorització excepcional.

Neteges MECÀNIQUES. **Condicionants generals**

Àmbit d'actuació. A la zona de platja baixa en temporada de bany. En cap cas es duran a terme neteges mecàniques en les zones abalisades i sensibles per a la biodiversitat (com zones dunars, rereduna i platja alta). Tampoc en zones que havien estat abalisades i s'ha perdut o deteriorat l'abalisament.

Periodicitat i calendari. Només amb la periodicitat que l'ús de la platja i la presència de residus ho determini, i sempre de manera compatible amb la biodiversitat present.

Més intensivament a partir de la temporada de bany (maig-setembre). En general, la periodicitat **no serà superior als dos cops per setmana durant la temporada de bany**; la resta de l'any només si escau i puntualment.

Horari. Preferiblement en aquells horaris en què la neteja sigui compatible amb la biodiversitat que acull, assegurant no interferir amb la fauna que hi nia, s'hi alimenta o hi reposa.

Preferiblement, sempre que sigui possible, s'evitarà a les hores crepusculars, és a dir, les primeres i darreres hores del dia, i en cap cas es durà a terme abans de la sortida del sol i després de la posta.

Gestió de les restes. Després de la recollida, les restes es gestionaran adequadament, en funció de la seva naturalesa.

Neteges MECÀNIQUES. Condicionants de planificació

Calendari de neteja mecànica de platges.

S'establirà en el pla de gestió municipal de neteges i/o el pla d'usos de platges i definirà les àrees d'actuació, els períodes d'actuació i les freqüències de mecanització.

Àrees d'actuació de garbellat. Anualment, es delimitaran, mitjançant cartografia, les àrees d'actuació de garbellat, evitant les zones de platja humida, les zones de batuda d'onatge i centrant-se en les zones de repòs o màxim ús.

Condicions ambientals que poden modificar el calendari preestablert. Aspectes que hauran de ser objecte de seguiment per part dels serveis tècnics municipals corresponents:

- **Estat d'encostrament de les capes superiors de la sorra.** No es duran a terme neteges mecàniques quan la sorra presenti aquestes condicions d'humitat, evitant trencar aquesta sorra superficial encrostada.
- **Estat d'humitat de la platja.** No es realitzaran actuacions mecàniques a la zona de batuda d'onatge. S'han de restringir a la platja baixa seca.
- **Situacions de vent.** En previsió de temporals o episodis de vent fort (40 km/h o superior), no s'han de fer actuacions en els 3 dies previs ni durant les condicions meteorològiques de vent fort.

Neteges MECÀNIQUES. Condicionants sobre l'àmbit d'actuació

Àmbits on sigui compatible amb la biodiversitat present i amb les dinàmiques dels ambients psammòfils i litorals. Definites al propi protocol i sempre a la zona de platja baixa i en l'àmbit de sorra seca.

Evitar les zones de batuda d'onatge i bermes d'acumulació. Perquè afavoreixen la pèrdua de sorra cap a les tolves de cribatge i la compactació de la sorra.

No actuar a peu de duna. Guardar una distància mínima de 5 metres respecte a la zona dunar i amb vegetació incipient per evitar la seva desestabilització.

No actuar en les proximitats de tancats de protecció dunar i per a la fauna. Guardar una distància de 10 m des de les zones delimitades per tancats, sempre que l'amplitud de la platja ho permeti. En cas que l'amplitud de la platja no ho permeti, es podran valorar distàncies excepcionals d'entre 2 i 5 metres.

Evitar les zones de deflació de cordons dunars i àrees en procés de recuperació que presentin dunes incipients o vegetació psammòfila.

Evitar les desembocadures de rieres i torrents a fi de preservar els processos i dinàmiques litorals que hi tenen lloc.

Neteges MECÀNIQUES. Condicionants sobre l'execució dels treballs

Profunditats de garbellat. No superiors als 8-10 cm.

Suport d'un operari al davant de la maquinària. Quan la cabina de comandament tingui visibilitat reduïda. Com a mínim per a les primeres passades, per detectar exemplars de fauna protegida o rastres de fauna.

Tolva de recollida de residus. Si acumula gran quantitat de sediment propi de les platges, aquest haurà de ser bolcat de nou sobre la platja.

Evitar qualsevol actuació d'anivellament i compactació. A fi de preservar les rugositats i irregularitats del substrat sorrenc.

Restes orgàniques. Evitar-ne la retirada i depositar-les de nou a la platja. Centrar la neteja en restes inorgàniques d'origen antròpic.

Llaurat o aireació. Prohibits al llarg de tot l'any.

Garbellats:

- Només en períodes estivals.
- No superar la profunditat de 8-10 cm en sorra seca.
- No es faran en períodes de pluja, amb substrat humit o amb previsions de temporals marins i/o eòlics.
- Circumscriu a les zones delimitades en la planimetria establerta.
- Evitar l'ús de l'eina que allisa la platja, però es poden utilitzar estris com cadenes.

Condicions relatives a la retirada de restes de les fanerògames marines

Aprovació recent del Reial Decret 191/2026, d'11 de març, per a la conservació de praderies de fanerògames marines en aigües marines de la Mediterrània espanyola.

Comporta que la gestió de les restes de fanerògames marines (*Posidonia oceanica* i *Cymodocea nodosa*), s'haurà de dur a terme tenint en consideració un seguit de condicionants (establerts a l'art. 7). Destaquen:

- Amb caràcter general les restes es mantindran en el substrat costaner, és a dir, a la mateixa costa a què arriben, sempre que sigui possible i no concorri circumstància desfavorable manifesta.
- Es podrà permetre la retirada, possessió, transport i ús de restes quan es realitzin d'una forma autoritzada per l'administració competent i no causin perjudici a la conservació de les praderies ni a la regressió de la costa, en uns casos concrets, i per causes degudament justificades.

Seguiment de les actuacions proposades

- **Avaluar anualment les superfícies i volums d'ambients psammòfils recuperats**, la vegetació associada i l'evolució de les morfologies i dinàmiques que es vagin generant
- **Seguiment anual durant els propers tres anys** a fi d'avaluar a llarg termini els efectes de les actuacions en la recuperació dels ecosistemes psammòfils.
- **Seguiment de la línia de costa en les diverses platges** a fi d'avaluar l'efecte de la reducció de les neteges mecàniques en les dinàmiques litorals i en la resiliència dels ambients psammòfils davant l'escenari de canvi global.

3cat+info

Suspenen el trasllat de sorra a una platja de Calafell per protegir un ocell amenaçat

Es feia de Coma-ruga a Calafell per la platja i es reprendrà al setembre per protegir les cries de corriol camanegre que acaben de néixer

Montserrat Ribó
Corresponsal de 3CatInfo al Garraf, l'Alt i el Baix Penedès i l'Arenys

13 maig 2026, 06:55 - Actualitzat fa 19 h

Paradeja

Aquest any el Ministeri de Transició Ecològica s'havia fet càrrec de les obres d'emergència per reomplir de sorra la platja de Mas Met, a Segur de Calafell. Una de les platges afectades pels temporals de l'hivern, on fins i tot es va enfonsar un tram de passeig.

S'havien pres mesures de protecció dels nius de corriol camanegre, un ocell que justament nidifica durant aquesta època de l'any.

Els nius estaven senyalitzats i vigilats durant el pas dels camions, però el naixement d'alguns polls va precipitar l'actuació dels Agents Rurals, que van impedir-ne el pas.

<https://share.google/WTLHOIMIqXQGFUpOc>

Instagram

Inicia la sessió

Registra't

geven2.0 • Segueix
Àudio original

geven2.0 2 setmanes
Ha començat la temporada de cria del corriol camanegre, una espècie inclosa al catàleg de fauna amenaçada i que protegim des de fa anys a les platges del Vendrell.

I, un cop més, coincideix amb el moviment de sorra. Des de fa setmanes, camions de gran tonatge travessen les platges traslladant la sorra del port de Comaruga fins a Calafell.

Tot i que els adults s'han mostrat més

414 40

28 d'abril

Inicia la sessió per indicar que t'agrada o comentar.

<https://www.instagram.com/reel/DXqv-htFY7I/?igsh=MWW4dWQ0NWptNnltOQ==>

Moltes gràcies

Montse López Molina

Biòloga

Servei de Fauna i Flora

Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural

Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica

montse.lopez.molina@gencat.cat

**Generalitat
de Catalunya**

El Govern de
Tot ho canvia

Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica

Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural

gencat.cat

sgpin.territori@gencat.cat